CIZÍ, NEBO NÁŠ?

TEXT: MICHAL BARDA

Hokejista Jan Benda je cizinec, basketbalistka Kia Niema Vaughnová z New Yorku je ale Češka. A devítinásobná olympijská medailistka Merlene Otteyová z Jamajky zase Slovinka. Když si v televizi pustíme jakýkoliv sport, máme často pocit, že sledujeme přímý přenos z Babylonu. Všechny týmy loví sportovce i kouče v cizině, aby pak z cizinců zase obratem vyráběly domorodce. Víme ještě vůbec, kdo je cizí a kdo náš? A proč u nás není víc zahraničních koučů?

RONEN GINZBURG, IZRAELSKÝ TRENÉR ČESKÉ BASKETBALOVÉ REPREZENTACE

Dánsko dalo světu házenou a také mnoho skvělých hráčů i trenérů. Aby ale konečně vyhrálo olympiádu, muselo před dvěma lety poprvé v historii přivést k národnímu týmu jako kouče Islanďana. Z dvanácti mužstev házenkářského olympijského turnaje měla v Riu zahraničního kouče celá polovina.

Pro ty z nás, kteří už nežijí v Severní Koreji, se zdá přirozené, že se každý den setkáváme s lidmi i zbožím z ciziny, opravdu z celého světa. Po práci

GUDMUNDUR GUDMUNDSSON, ISLANDSKÝ KOUČ DÁNSKÝCH HÁZENKÁŘŮ, OLYMPIJSKÝCH VÍTĚZŮ Z RIA

pro rakouského zaměstnavatele jedeme v amerických džínách renaultem do kina na italský film, k večeři si dáme maďarské maso a k němu nějaké dobré pivo. To může být pořád ještě náš budvar anebo třeba už cizí prazdroj. Ten byl dřív sice taky náš, pak ale byl japonský, pak jihoafrický, pak americký, belgický a teď bude asi zase japonský. Nijak nás to nebere a považujeme ho za svůj, dokud ho ti šikovní kluci v Plzni vaří pořád stejně dobře. Večer si pak na televizi Samsung pustíme sport a jsme nespokojeni, že naši florbalisté skončili na mistrovství světa zase až čtvrtí. Teprve pak se začneme ptát, proč s tím ti nahoře konečně už něco neudělají?

Jenže oni už dělají. Šéf českého florbalu Filip Šuman vážně uvažuje o tom, že by českou mužskou reprezentaci poprvé v historii mohl trénovat cizinec. A nejen že o tom uvažuje, i konkrétně vyjednává s trenéry ze Švédska a Finska. Florbal totiž bude mít příští světový šampionát v Česku a Šuman by chtěl na lavičce ten nejsilnější realizační tým. Populární sport došel ve svém vývoji tak daleko, že jeho komunita by zahraničního trenéra už pravděpodobně přijala. Každý domácí trenér má totiž nějaké klubové vazby a atmosféře okolo reprezentace to ne vždy prospívá. A mediální tlak před šampionátem na české půdě by zkušeného zahraničního trenéra možná netrápil tolik, jako Čecha.

Florbalová špička je hodně úzká, semifinále je vždy povinností „velké čtyřky“ Švédska, Finska, Česka a Švýcarska - ostatní se je víceméně snaží překvapit. Výběr adeptů proto není velký a každý, který by trénoval Česko, by měl po skončení takového angažmá o našem týmu naprosto detailní informace. Co s tím?

Kdo je vlastně cizí?

Cizí je nám ten, kdo je v něčem jiný než my. Kdo pochází odjinud, mluví cizím jazykem, má jinou barvu kůže nebo se prostě jen chová či obléká jinak. Zdá se to celkem jasné, ale není. Každý člověk vnímá ve svém vlastním světě poměrně přesně, kdo je mu cizí - jenže každý to vnímá jinak. Jsme v tomhle více než pragmatiční: co je cizí a zároveň dobré, nám zpravidla nevadí a přijmeme to rychle za své. Dokonce natolik, že si za to pak připisujeme i jakousi vlastní zásluhu. Ale běda, když se něco pokazí – pak je pro nás cizí to nejhorší na světě. Nebo snad ne?

Jako příklad, kdo je náš a kdo je pro nás cizí, může posloužit životní osud skutečného člověka. Wenzel L. se narodil sice v Praze, ale víceméně náhodou: babička z matčiny strany byla Němka, strýček i teta Francouzi, tatínek pocházel z Lucemburska. Vztahy a poměry v rodině měly do idylky daleko. Otec byl drsný cholerik a rváč a ambiciózní matku střídavě zamykal, vyháněl z domova a nedával jí peníze. Ona si zase často brala malého synka jako rukojmí. Drsné násilí tak bylo v rodině na denním pořádku.

Malý Wenzel prožil většinu svého dětství u pěstounů na různých místech po celých Čechách, stěhoval se za hodně dramatických okolností a jen s tím, co měl právě na sobě. Matku v té době neviděl dlouhé roky. Od sedmi let žil už nastálo v klidnější

FOTO: PROFIMEDIA.CZ (2)

CARLO PARISI, ITALSKÁ VOLEJBALOVÁ SÍLA, KTERÁ POHÁNĚLA NECELÉ ČTYŘI ROKY ČESKOU ŽENSKOU REPREZENTACI

rodině svého strýce ve Francii, kam si ho na přání neustále cestujícího otce nakonec vzali. Rychle se tam rozkoukal, změnil si podle strýce i jméno a naučil se francouzsky. Učení mu šlo tak dobře, že později studoval na pařížské univerzitě, ve Francii se i oženil. Byl bystrý a sečtělý, mluvil plynně pěti jazyky.

V patnácti letech ho ale dobrodružný otec vzal s sebou do Itálie, aby mu pomáhal vyřizovat poněkud pochybné obchodní záležitosti. Strávili tam nakonec více než dva roky plné konfliktů, rvaček a bitek. Otec totiž dlužil svým italským partnerům velké peníze, dluhy nesplácel a posílal místo sebe nedospělého syna, aby problémy u věřitelů žehlil. Italové ale byli dosti horkokrevní a peníze jsou peníze, takže padla nejedna rána a často tekla krev; celou tu dobu šlo doslova o krk. Kdo tehdy zabil první, přežil do druhého dne. Když problémy narůstaly, vyřešil je otec tím, že z Itálie ujel a sedmnáctiletého syna tam zanechal, aby se protloukl sám. Ten se setkal s několika otcovými známými a nechal se od nich přemluvit, aby s nimi odjel do Prahy.

Když přijel, neměl v Čechách z rodiny už vůbec nikoho: matka byla mrtvá, otec i sourozenci v cizině, česky už dávno zapomněl a neměl ani kde bydlet. Francouzská manželka Blanche na něj čekala v Paříži, takže se pro ni snažil najít v Praze alespoň bydlení a připravit nejnutnější podmínky. Přijela za ním příští léto s řadou přátel, ale způsobili mnoho nedorozumění a pocity nepříjemného cizáctví, protože nikdo z nich neuměl česky. Takže na nátlak manžela se většina z nich zase rychle odporoučela zpátky do Francie.

Místní média manželku Blanche komentovala takto: „Za velikou obtíž pokládáme, že sama mluví jen francouzským jazykem ... (ale) začíná se učit jazyku německému a více se v něm cvičívá než v jazyce českém; neboť se skoro ve všech městech království a před králem obecněji užívá v této době jazyka německého než českého...“

Byl náš, nebo byl cizí? Opravdu jste to nepoznali? Právě jste četli životní příběh českého krále a římského císaře Karla IV., který byl v nedávné anketě České televize vyhlášen Největším Čechem.

Jazyková past

Kouč musí se svým okolím neustále komunikovat a k tomu se spolehnout na svůj jazyk a hlas. Hlasem a jazykem předává svou jistotu i vizi, svou koncepci i svá přání, hlasem a jazykem klade požadavky a formuje kulturu. A protože hlas vždy nemilosrdně prozradí vnitřní emoce člověka, stává se sebemenší nejistota v jazyce nepřítelem. Druhý pokus ve vy-

Kouč musí se svým okolím neustále komunikovat a k tomu se spolehnout na svůj jazyk a hlas. A protože hlas vždy nemilosrdně prozradí vnitřní emoce člověka, stává se sebemenší nejistota v jazyce nepřítelem. Druhý pokus ve vypjatých situacích už není.

pjatých situacích už není. Karel Kryl o tom ve své písni „Hlas“ zpívá „...a kdybys pak stokrát i andělsky mluvil, tvůj hlas tě zradí!“. I proto si řada koučů bere na zahraniční angažmá vlastní asistenty. Ani to ale někdy nemusí stačit.

Giovanni Trapattoni patří mezi nejúspěšnější trenéry světa, na klubové úrovni vyhrál deset titulů ve čtyřech zemích. Je jediným trenérem fotbalové historie, který dokázal získat tituly ze všech klubových soutěží pořádaných UEFA a FIFA. To byl důvod, proč na konci tisíciletí o jeho služby stály všechny světové kluby, mezi nimi i Bayern Mnichov. Trapattoni se stal prvním opravdu světovým zahraničním koučem, který do novodobého Bayernu přišel pracovat. Přinesl do klubu revoluční tréninkové metody a pracoval s týmem mimořádně pečlivě na herní taktice. Také získal mistrovský titul i ligový pohár. A pak přišly tři a půl minuty, které předznamenaly jeho konec a vešly do historie bavorského velkoklubu.

8. března 1998 na zápas proti Schalke nepostavil do základu reprezentanty Scholla a Baslera, protože předtím nehráli dobře, a poslal na hřiště od začátku Strunze. Scholl i Basler zůstali po příjezdu na stadion ostentativně sedět deset minut v prázdném autobusu, než se připojili k týmu. Bayern prohrál 0:1, všichni tři hráči po utkání trenéra kritizovali v médiích.

V Mnichově v té době platilo jméno víc než výkon. O dva dny později se na oficiální tiskové konferenci Trapattoni nad přístupem některých hráčů rozběsnil k nepříčetnosti:„Hráči zapomíná, že profesionálové! Trenér ne idiot – trenér vidět, co na hřišti se děje! Někteří, dva tři hráči z týmu k ničemu jako prázdné flašky,“ hřímal divoce k novinářům, „Struuunz! Co dovoluje Strunz!“ Trapattoniho emocionální projev lámanou němčinou plnou přeřeků skončil po 210 vteřinách legendárním „Ich habe fertig!“. O tři týdny později požádal světový trenér o rozvázání smlouvy ke konci sezony se slovy: „Kdybych měl zůstat v Bayernu, zemřel bych!“

Přestože tým o pár měsíců později vyhrál domácí pohár a hráči trenéra oslavovali, hrdý ‚Il Trap‘ v Německu navždy skončil. Jeho nejproslulejší tiskovka žije i po téměř dvaceti letech na internetu stále dál, řada jeho výroků se v německém mediálním světě v žertu používá dodnes.

Není to fér: Giovanni Trapattoni svou prací předznamenal veleúspěšnou éru svého nástupce Ottmara Hitzfelda a linku jeho filozofie a náročnosti lze vystopovat přes Pepa Guardiolu až ke Carlu Ancelottimu.

Tvůj hlas tě zradí...

Ti, kteří to už zkusili

Jedním ze sportů, který u nás má dlouhodobou zkušenost se zahraničními trenéry, je možná trochu překvapivě squash. David Tománek, člen metodické komise České asociace squashe, k tomu říká: „Squash je v České republice tak mladý sport, že jsme prostě neměli jinou možnost. Neměli jsme zpočátku v Česku vůbec žádné trenéry, kteří by měli zkušenost se squashem na špičkové mezinárodní úrovni.“

Squashisté netroškařili a oslovili Australana Shauna Moxhama, který v té době žil v Belgii a spolupracoval i se světovou jedničkou Davidem Palmerem. Celý projekt vymyslel a domluvil Tomáš Cvikl, zapálený squashista, funkcionář a současný předseda České asociace squashe. S Moxhamem se skamarádil, když s Janem Koukalem objížděl světové turnaje. V roce 2012 se domluvili a Moxham pak rok pravidelně dojížděl do Česka. Jeho pražský čas se dělil mezi trénink s hráči a výuku budoucích českých trenérů.

Devatenáctiletý český supertalent David Zeman, který už vyhrál několik zahraničních juniorských turnajů, se Shaunem Moxhamem v Praze rok trénoval: „Dal mi toho hodně, hlavně mě naučil jak hrát, jak vytvářet tlak na soupeře, a přivedl mě také na novou taktiku hry, kterou se nyní snažím na kurtu uplatňovat.“

Když se Moxham v roce 2013 přesunul do amerického Houstonu, doporučil za sebe Itala Simona Roccu. Dalším squashovým apoštolem v českých zemích se stal řecký Australan Harry Londy, který již třetím rokem působí ve strahovském Squashclubu. Zjednodušeně se tak dá říci, že skoro každý, kdo se v současné době okolo trénování squashe v Česku točí, prošel někdy těmto světovým odborníkům rukama. David Tománek k tomu říká: „Nedokážu si představit, že bychom se posunuli tak rychle dopředu, pokud bychom touto cestou nešli. Čeští trenéři tady v té době prostě nebyli.“

Squash jako mladý sport se tak vyhnul efektu, který předseda volejbalového svazu a místopředseda Českého olympijského výboru Zdeněk Haník s trochu trpkým úsměvem nazývá ‚prokletí bývalého úspěchu‘. „Ve sportech, které kdysi zažily nějaký velký úspěch, se sportovní prostředí často nechalo ukolébat a přestalo se vyvíjet, učit. Vznikly tak celé generace trenérů, kteří stále opakují: To my jsme to tehdy dělali takhle a byli jsme mistři Evropy! Jenže zapomínají, že už je to třicet nebo padesát let a od té doby jsme žádný pořádný úspěch neměli. Svět už je dnes úplně jinde.“

ICH HABE FERTIG! ANEB LEGENDÁRNÍ PROJEV ITALSKÉHO FOTBALOVÉHO TRENÉRA GIOVANNIHO TRAPATTONIHO, JEHOŽ ROZZUŘIL PŘÍSTUP NĚKTERÝCH FOTBALISTŮ BAYERNU

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Z POHLEDU PROFESORA PETERA MÁ ZAHRANIČNÍ TRENÉR VÝHODU: NENÍ SVÁZÁN S DOMÁCÍM SPORTOVNÍM PROSTŘEDÍM A NEZAUJÍMÁ V JEHO HIERARCHII PEVNÉ MÍSTO.

Právě volejbal má se zahraničními trenéry dlouhé zkušenosti. Svaz chtěl angažováním světových trenérů působit především na volejbalové prostředí. Všichni zahraniční trenéři, kteří v Čechách pracovali, měli podle Haníka podstatně vyšší nároky, než je v českých luzích a hájích zvykem. Carlo Parisi nesmírně zvýšil nároky na to, co má svaz pro reprezentaci dělat. Ale všichni, i světová esa jako Argentinec Velasco nebo právě Parisi, přišli - a relativně rychle zase odešli. Nevydupali ze země rychlý zázrak a ani domácí prostředí k nim v Čechách nebylo nijak zvlášť vstřícné. A dříve nebo později se jim to stalo osudným.

„Všichni trenéři, kteří tu kdy byli, velmi zásadně dávali důraz na postoj hráčů – jestli někdo jasně neprokázal ochotu reprezentovat, tak ho v týmu nechtěli. Český trenér má strach, že ho média natřou, že nesehnal nejlepší hráče, ale oni na tohle kašlali. Prostě očekávali, že hráči budou chtít, a samozřejmě měli vysoké nároky i na zajištění reprezentace ze strany svazu. Nároky na kulturu prostředí, ale především na postoj ke sportu,“ říká k tomu Haník a přiznává, že původní představy vedení svazu i jeho osobně byly trochu naivní. „Když pak někdo z těch trenérů odcházel, já jako předseda jsem měl zájem, aby pokračoval, ale prostředí to nedovolilo, protože jsem cítil, že bych šel proti celému světu. Ti trenéři měli pevné zásady, které neměli na papíře, ale měli je dané vnitřně a nechtěli z nich za žádnou cenu slevovat. Proto se s tím prostředím utkali. Nebyl nikdo, koho bych si nevážil; všichni to byli odborníci, fachmani i kvalitní osobnosti. Například Holanďan Stewart Bernard měl výborné názory, ale bohužel byl malé postavy a tím pádem neměl u hráčů autoritu. Kdybych ho držel dál, tak by se vůbec nesjel nároďák.“

Do jaké míry se na tom, že nepřišel ten zásadní výsledek, mohla podílet jazyková neznalost? „To částečně nepřátelské prostředí tady v trenérské komunitě vzniklo do jisté míry proto, že trenéři na rozdíl od hráčů tolik neuměli cizí jazyky a báli se komunikovat,“ říká Haník. „A když mám z něčeho strach, tak to automaticky odsuzuji. Kdyby trenéři jazyky více znali a pustili se do debaty, poznali by, že názory byly často dost podobné.“

Tvůj hlas tě zradí...

Úklady společenské hierarchie

V roce 1968 kanadský pedagog a profesor Laurence J. Peter formuloval a ve stejnojmenné knize popsal tzv. Peterův princip, který se zaměřoval na fungování hierarchicky uspořádaných společností. Jeho původně satirický počin s podtitulem „Proč se věci vždycky pokazí“ se však od té doby zařadil mezi uznávané manažerské teorie a učí se na mnoha renomovaných univerzitách.

Všímá si toho, že v organizacích jsou zaměstnanci za dobrou práci zpravidla povýšeni, jejich nejlepší schopnosti ale s novou pozicí zhusta vůbec nesouvisí. Takový zaměstnanec pak často novou roli nezvládá, ale protože se organizace zdráhá přiznat chybu, nic s tím neudělá a raději mlčí. Situace se tak opakuje stále znovu a znovu. Peterův princip říká přibližně toto: „V hierarchii organizace má každý zaměstnanec sklon stoupat až na úroveň své nekompetence. Časem budou všechny pozice v or-

ganizaci obsazeny zaměstnanci, kteří na své úkoly nestačí. Užitečnou práci vykonávají pouze lidé, kteří v organizaci ještě úrovně své nekompetence nedosáhli.“

Trochu drsné, že? Profesor Peter svůj princip v knize dokresluje mnoha skutečnými případy ze života a popisuje i postupy, kterými se organizace pokoušejí své omyly zamaskovat a skrýt. Některé jsou více humorné, některé méně. Ani po padesáti letech ale dosud nikdo autora neusvědčil z omylu. Stačí sledovat noviny či televizi a podobných příkladů najdete celou řadu. Není to náhoda, je to přírodní zákon.

U nás jsme dokonce Peterův princip dokázali rozšířit o nový prvek, který bývalý velitel vojenské zpravodajské služby generál Andor Šándor nazývá „spiknutí neschopných“. Spiknutí, kdy moc v organizaci uchvátí pozér, který s pomocí zákulisní „kartelové dohody“ s dalšími spolupracovníky cíleně vyřadí odborníka, který je pracovně nadobyčej zdatný a hrozí, že by nefungující věci v organizaci chtěl změnit. Jenže to by ohrozilo pozici neschopných v původní hierarchii, a tak vznikne potřeba se aktivního odborníka rychle a jednou provždy zbavit. Někdy se tomu říká reorganizace, někdy je třeba spustit rozsáhlá „škatulata, hejbejte se“, skoro vždycky se u toho lže. A občas se vyrobí i nějaké to kompro.

Cílem není zvýšení efektivity organizace, ale zachování soukromých vazeb a prebend. Bývalý brigádní generál a inženýr, hovořící čtyřmi jazyky a vyškolený v kurzech NATO, byl ve svých 45 letech odvolán z čela vojenské tajné služby tehdejším ministrem obrany. Ten člověk by mohl vědět, o čem hovoří.

Do Evropy, do světa...

Dlouhou zkušenost se zahraničními trenéry má i JUDr. Miroslav Jansta. Hlavní hybatel basketbalového Nymburka i svazu již před lety inicioval účinkování zahraničních koučů v českém basketu. Přiznává, že se zpočátku v klubové práci hodně inspiroval v Kuníně či v Erpetu, ale pak ho to táhlo dál.

„Chtěl jsem v Nymburce vybudovat evropský tým a čeští trenéři potřebnou mezinárodní zkušenost prostě neměli. Řada z nich nám sice pomohla, ale pokud jsme se chtěli posunout dál, musel jsem hledat mezi cizinci,“ říká Jansta. „Prvním byl Srb Predrag Benáček, ale světové eso byl až Muli Katzurin, který měl jako trenér dlouholetou zkušenost z Tel Avivu i z izraelského národního týmu. Teprve Katzurin nám ukázal, jak náročný musí být kouč, který chce svůj tým dotáhnout mezi nejlepší. Hráče ovládal pevnou rukou.“

Katzurinovy „trestné“ tréninky od pěti hodin ráno byly v Nymburce proslulé. Po čtyřech letech po něm tým převzal jeho asistent a krajan Ronen Ginzburg, pak Litevec Kestutis Kemzura a zase Ginzburg, který navíc v posledních dvou letech pracuje zároveň v dvojroli jako trenér reprezentace.

Podle Miroslava Jansty to bylo logické vyústění, protože řada reprezentantů hrála v zahraničí a Nymburk měl zahraniční trenéry už dlouho. Nejlepší hráči tedy měli na trénink požadavky, které domácí trenéři nebyli schopni splnit. Jansta k tomu říká: „Měl jsem veliký respekt k práci, kterou s reprezentací odvedl Pavel Budínský, a také jsem mu za ni moc poděkoval. On dostal družstvo po dlouhých letech na mistrovství Evropy. S Ronenen Ginzburgem jsme pak měli šťastnou ruku. Je úplně jiný typ, než byl v Nymburce Katzurin, je s hráči kamarád a nechává jim hodně prostoru. Hráči už jsou dnes ve své profesionalitě i chápání basketu mnohem dál a vztahu nezneužívají. Funguje to moc dobře. Jen mě mrzí, že jsem Nymburku v posledních letech nemohl věnovat více času, mohli jsme dosáhnout ještě lepších výsledků. Spoustu času mi ale zabrala práce ve vedení ČUS.“

Volejbal tehdy s cizími trenéry nezačínal v klubu, začínal u reprezentace. Zdeněk Haník se na rozhodnutí svazu ohlíží: „Celkově bych nejednal jinak - je to moje historická úloha, i když se velký úspěch zdánlivě nedostaví. Ale po té zkušenosti vidím, že už se dnes v nároďáku trénuje jinak, že už i hráči jsou zvyklí na určité standardy, už kolem sebe viděli, jak pracují kvalitní světoví trenéři. Vzhledem k tomu, že hráčům nemůžeme nabídnout vysloveně profesionální podmínky, musíme se snažit jít jim naproti alespoň v kvalitě práce. Možná jsem měl začít u mladších, u juniorů. Nebylo by to tak vidět, nekřičelo by to tolik, nebylo by to tolik závislé na okamžitém výsledku a mladší hráči by se stali nositeli nové kultury. Asi bych i lépe komunikoval. Více bych se zasadil, abych já byl tím mostem mezi zahraničními a domácími trenéry.“

Na otázku, zda zkušenost se zahraničními trenéry bude mít na trenérskou komunitu v Česku trvalý dopad, Haník odpovídá: „Abych pravdu řekl, na některé věci nemám odpověď. Třeba kdyby se nějaký český trenér opravdu výrazně prosadil v zahraničí, například v Itálii, Polsku nebo Rusku, a měl mezinárodní úspěch, co by to vlastně udělalo? Jestli by při návratu do Čech na tom nebyl stejně jako ti zahraniční trenéři, kteří sem přišli? Trenérská komunita je konkurenční a nedovedu si představit, jakou by tady takový trenér měl pozici, jestli by mu to kolegové taky nedali dopít? Máme ve sportovních hrách jednotlivé hráče, kteří hrají ve špičkových oddílech, ale nemáme skoro žádné trenéry, kteří by tam trénovali. Sáhnout na sebe, na svůj životní styl, se starším trenérům často už nechce. Já je lidsky chápu, protože změna vždycky bolí, ale je možné, že změnu přinese asi až nová generace.“

„Máme hráče, kteří hrají ve špičkových oddílech, ale nemáme skoro žádné trenéry, kteří by tam trénovali.“

FOTO SPORT: DOMINIK BAKEŠ

› AMERICKÁ POSILA V KÁDRU ŽENSKÉ REPREZENTACE PRO DOMÁCÍ ČERVNOVÉ MISTROVSTVÍ EVROPY: PODKOŠOVÁ OPORA KIA NIEMA VAUGHNOVÁ UŽ POMOHLA TÝMU ZVVZ USK PRAHA K EUROLIGOVÉMU TITULU.

Nechci šířit paniku

Na možné angažmá zahraničních trenérů v českém fotbalu jsme se ptali i Miroslava Pelty, předsedy Fotbalové asociace České republiky. Jeho pohled je Haníkovu hodně odobný: „Na klubové úrovni vidím potenciál, aby kluby jako Sparta, Slavia nebo Plzeň, které mají ambice uspět v evropských pohárech, zahraniční trenéry angažovaly. Je tady už řada klubů, které jsou schopny postavit konkurenceschopný rozpočet, a byly by schopny zahraničního trenéra finančně utáhnout. Co nám ale nefunguje, je, aby naši trenéři chodili trénovat ven do kvalitních klubů a získávali tam zkušenosti. Při veškerém respektu nemyslím Dubaj nebo podobné země, myslím špičkové kluby v západní Evropě. Pracuje tam spousta Chorvatů, Srbů nebo dalších trenérů z bývalé Jugoslávie, ale naši ne. Ti trenéři tam získávají nenahraditelné zkušenosti a přinášejí pak zpátky znalost práce, kultury a prostředí právě z velkých klubů. Byli to velcí hráči, z kterých se venku stávají velcí trenéři. Naši hráči tam sice hrají, ale nemají tam takové postavení. Nemáme lidi, o které by tyhle kluby bojovaly, že je tam chtějí mít dál jako trenéry. A to nám pak chybí doma.“

Na otázku, zda si umí představit zahraničního trenéra i u české fotbalové reprezentace, Pelta přece jen chvilku zaváhal: „No, já spíš nechci šířit nějakou paniku... Ale pravda je, že trenéři takového formátu už se pohybují finančně úplně jinde. A celé to samozřejmě musí dávat nějaký ekonomický smysl, takže si to teď asi reálně představit nedokážu.“

Princip profesora Petera má obecnou platnost a týká se všech organizací, tedy i těch sportovních. Z jeho pohledu má zahraniční trenér jednu významnou výhodu: není svázán s domácím sportovním prostředím a nezaujímá v jeho hierarchii pevné místo. Má tedy podle Peterova principu všechny předpoklady, aby odváděl užitečnou a úspěšnou práci.

A stejně jako posloucháme v rádiu cizí zpěváky a ve firmách cizí manažery, mohli bychom ve sportu poslouchat i cizí trenéry. Poslouchat je, vzdělávat se a učit se od nich to nejlepší. A pak to nejlepší doma i v zahraničí učit jiné.

Třeba i ty nejlepší.

„TRENÉŘI VENKU ZÍSKÁVAJÍ NENAHRADITELNÉ ZKUŠENOSTI A PŘINÁŠEJÍ PAK ZPÁTKY ZNALOST PRÁCE, KULTURY A PROSTŘEDÍ PRÁVĚ Z VELKÝCH KLUBŮ.“